

Anvisningar för treårsplan, budget 2021 med inriktning 2022-2023

Stockholms stads budget 2020 innehåller tre inriktningsmål; *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla, En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt och En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden*. Utifrån dessa mål har koncernen Stockholms Stadshus anvisningar tagits fram för rapportering av underlag för budget 2021 med inriktning 2022-2023.

Det underlag som lämnas av dotterbolagen utgör grund för den analys som sammanställs inför det fortsatta budgetarbetet inom koncernen och staden.

Ekonomisk rapportering sker i OCRA. Övrig rapportering sker i ILS. **Sista dag för rapportering är 27 mars.**

Rapportering i ILS

Kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, ägardirektiv och indikatorer

Kommentarer i ILS kan ske under respektive kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdet, som redovisas nedan. Det är *valfritt* att kommentera under respektive mål.

Bolagens egna och gemensamma ägardirektiv

Samtliga bolag gör en genomgång av sina ägardirektiv och bedömer om de kommer genomföras och bli klara under året alternativt om de ska/bör fortsätta efter 2020. Detta ska bolaget markera i ILS, tillsammans med en kommentar.

- Om bolaget bedömer att ägardirektivet är uppfyllt 2020 och kan avslutas markeras detta med en "röd" markering i ILS = *avsluta*, samtidigt som en tillhörande kommentar lämnas.
- Om bolaget bedömer att ägardirektivet inte genomförs under 2020 markeras detta med en "grön" markering i ILS = *fortsätta*, samtidigt som en tillhörande kommentar lämnas.
- Om bolaget bedömer att ägardirektivet ingår i bolagets ordinarie verksamhet eller uppgift markeras ägardirektivet med "grön markering" = *fortsätta*, samtidigt som en tillhörande kommentar lämnas om att ägardirektivet bedöms ingå i ordinarie verksamhet.

För vidare instruktion, se lathund ILS-treårsplan.

Indikatorer

I treårsplanen lämnas *inga* målvärden till indikatorerna för perioden. I nuvarande budget finns målvärden för KF-indikatorer fram till 2022, vilket bolagen ska utgå från i sin planering.

Aktiviteter

I treårsplanen lämnas inte förslag på nya aktiviteter. Bolagen ska utgå från befintliga aktiviteter i budget 2020 när bedömning görs om ägardirektiven uppnås eller inte.

Uppdatering sommaren 2020

I de fall bolagen önskar revidera inlämnade underlag, både i ILS och i OCRA, kan revidering ske under perioden *1 juni-14 augusti*.

Treårsplan 2021-2023 (i ILS)

Analys av bolagets verksamhet

Bolaget ska beskriva de kommande årens verksamhet utifrån bolagets uppdrag och förutsättningar, samt kommunfullmäktiges inriktningsmål. Bolaget kan här redovisa strategiskt viktiga frågor eller framtida uppgifter som koncernledningen särskilt bör uppmärksammas på. Detta kan avse frågor som avgör hur bolaget kan uppfylla sin uppgift, påverkan på bolagets ekonomiska ställning eller möjlighet att uppfylla sina mål.

Bolaget ska analysera, beskriva och kommentera den ekonomiska utvecklingen. Beskriv väsentliga förändringar i resultatutvecklingen och orsaker till dessa. Jämförelser kan göras både i relation till tidigare och innevarande år. De bolag som har en investeringsbudget kommenterar budgeten med hänsyn till nyproduktion, större underhållsprojekt/ersättningsinvesteringar, strategiska ombyggnader och nyinvesteringar.

Obligatoriskt att kommentera: Alla

Investeringar

Bolagen ska i detta avsnitt redogöra övergripande för strategier som planeras för att möta stadens ambitioner. Planeringshorisonten för investeringar är fem år, från år 2020 till och med år 2024. Bolagets största och viktigaste projekt under perioden ska redovisas.

Obligatoriskt att kommentera: De bolag som planerar att genomföra investeringar under perioden

Kommunfullmäktiges nuvarande inriktningsmål och verksamhetsområdesmål

Valfria att kommentera.

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

Alla stockholmare ska ges förutsättningar att försörja sig själva och inkluderas i samhället. Det är nödvändigt med ett fortsatt arbete för att få in fler unga på

arbetsmarknaden. Målet är att halvera antalet unga som varken arbetar eller studerar till 2025.

I samverkan med näringslivet och offentliga verksamheter har en integrationspakt initierats, ett arbete som ska utvecklas med fokus på insatser såsom mentorskap, förebilder, integration och fler arbetstillfällen för människor med utländsk bakgrund. Stockholms stad ska som arbetsgivare bidra till att sänka trösklarna till arbete för grupper som står långt från arbetsmarknaden, bland annat genom Stockholmsjobb som underlättar inträde på arbetsmarknaden.

1.2 Stockholm är en trygg, säker och välskött stad att bo och vistas i

Samarbetet mellan staden, fastighetsägare, näringsidkare och andra aktörer ska stödja arbetet med att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar. Upprustning av otrygga platser, stärkt närvaro samt ett aktivt samarbete ska medföra att målet om en halverad otrygghet till 2025 uppnås. Offentliga miljöer ska ha trygghet i fokus. I bolagens uppdrag ingår att inventera behov och initiera investeringar som bidrar till ökad trygghet. Åtgärderna ska avse fysiska investeringar på mark, anläggning eller fastighet och utgå från en lokal behovsanalys.

Initiativ från det civila lokalsamhället som syftar till öka tryggheten och minska kriminaliteten ska stöttas. Bolagen ska i sin verksamhet ha nolltolerans mot diskriminering och sexuella trakasserier. Bolagen ska även fortsatt bedriva ett aktivt arbete mot våldsbejakande extremism.

1.3 I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

Antalet barn och elever ökar kraftigt de kommande åren och tillgången till bra förskolor och skolor med god miljö för barn och elever är viktig och en prioriterad fråga. Utbyggnadstakten av nya förskolor och skolor måste vara hög. Staden ska samtidigt söka efter lämpliga lokaler att hyra eller köpa, samt underlätta för externa aktörer att medverka i skolutbyggnaden.

1.4 I Stockholm får människor i behov av stöd insatser i tid präglade av hög kvalitet, evidens och rättssäkerhet

Staden ska alltid finnas till hands för de mest utsatta i samhället. Stockholm ska vara en jämställd stad utan begränsningar där ingen diskrimineras. Alla stockholmare oavsett funktionsförmåga ska ha samma möjlighet till delaktighet i samhället. Arbetet mot hemlöshet ska vara långsiktigt och prioritera förebyggande och stödjande insatser. Inga barnfamiljer ska vräkas eller leva i osäkra boendeförhållanden. Våld i nära relationer ska motverkas och våldsutsatta ska få stöd, bland annat genom skyddade boenden och därefter kommande åtgärder.

1.5 I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande

Stockholm ska vara en äldrevänlig stad där alla äldre har rätt till ett tryggt åldrande med hög livskvalitet, självbestämmande, respekt och värdighet. Ofrivillig ensamhet bland äldre ska motverkas, bland annat genom boendeplatser i seniorboenden,

kollektivboenden eller generationsboenden, som möjliggör social gemenskap. Former och kriterier för att säkerställa att äldre över 85 år garanteras boende utifrån individuella förutsättningar ska tas fram.

Fler äldreboenden ska byggas, både av staden och externa aktörer, med hyror som äldre har råd att efterfråga.

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

2.1 Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv

Förutsättningarna att starta och driva företag ska förbättras och staden ska vara tillmötesgående, opartisk och effektiv i kontakter med såväl små som stora företag. Stockholm ska vara en stad som erbjuder goda möjligheter för fler att starta företag med särskilt fokus på att underlätta för kvinnliga och utrikesfödda entreprenörer. Det är angeläget att få in fler anbud från små företag i de offentliga upphandlingarna för att utnyttja potentialen med nya lösningar och idéer.

Staden ska verka med ett näringslivsperspektiv med en tillmötesgående och problemlösande inställning till företagets etablering och utveckling. Stadens näringslivspolicy ska vara vägledande.

2.2 Stockholm byggs attraktivt, tätt och funktionsblandat utifrån människors och verksamheters skiftande behov

Stockholm ska byggas attraktivt, hållbart och tätt. Nya byggnader ska byggas med teknik som utvecklas mot att bli klimatneutral genom hela byggprocessen. Effektiva processer inom staden ska samordnas och säkerställas.

Bostadsbolagen ska uppnå en nybyggnationstakt på 1 500 bostäder per år. I arbetet ingår att hitta platser för nya bostäder på egen mark, men också att utreda vilka fastigheter i bestånden som har förutsättningar för påbyggnationer på taken, exempelvis genom extra våningstal eller radhus.

2.3 Stockholms infrastruktur främjar effektiva och hållbara transporter samt god framkomlighet

Stockholm är en av Europas snabbast växande huvudstäder och det är nödvändigt att bygga en infrastruktur som gör att människor snabbt och smidigt kan resa i hela regionen.

Staden ska vidta målmedvetna och systematiska åtgärder för förbättrad framkomlighet för transporter av betydelse för näringslivet. En snabbare omställning till miljövänligare transporter och drivmedel möjliggörs genom kraftfulla positiva styrmedel och genom att underlätta för miljösmarta transportlösningar, bildelning och självkörande fordon. Alla tjänstefordon ska vara el- eller gasbilar och för att klara målet med en fossiloberoende fordonsflotta 2030 måste staden underlätta användandet av elbilar. Fler publika laddplatser behövs i Stockholm.

2.4 Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

Stockholm ska fortsätta utvecklingen mot en levande, inkluderande, öppen och modern kultur-, idrotts- och evenemangsstad. Staden ska präglas av ett rikt utbud av museer, konserter, teatrar, konstutställningar, filmvisningar, gallerier, dansuppvisningar och ska ha ett rikt, brett och varierat idrottsliv. Genom att skapa fler träffpunkter, exempelvis kulturhus i förorterna, ges stockholmarna möjligheter att delta i kultur- och föreningslivet i sin närmiljö.

2.5 Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

Stockholm ska vara fossilbränslefritt år 2040 och staden som organisation ska vara fossilbränslefri år 2030. Stockholm ska gå före i klimatarbetet. Kol för uppvärmning ska vara helt utfasat till år 2022 och eldning med fossil olja ska ha upphört till år 2025.

Staden måste planeras på ett sätt med mer motståndskraft mot hetta, torka och översvämningar. En fossilfri stad innebär även kraftfulla incitament att bygga klimatsmart och energieffektivisera bostäderna. Ett hållbart växande Stockholm ställer krav på att byggnader, transporter och systemlösningar utformas på ett sätt som minskar klimatbelastningen. Det är i täta städer som det finns bäst förutsättningar för hållbara energisystem och transporter.

Att minska stadens energianvändning är en viktig del i att minska stadens klimatpåverkan och en viktig del för en långsiktig hållbarhet. Staden ska gå före och strukturerat energieffektivisera sina egna fastigheter.

Användning av plastmaterial i offentliga miljöer ska minimeras och återvinning ska förenklas. Arbetet med matavfallsinsamling ska intensifieras.

Gifterna i stockholmarnas vardag ska fasas ut med målet om ett giftfritt Stockholm 2030.

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

3.1 Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

Staden ska alltid sträva efter att bli mer effektiv och att tillhandahålla offentliga tjänster till lägre kostnad och ökad kvalitet. Den stora investeringsvolymen medför ett stort ansvar för bolagen med fokus på styrning, effektivitet, kostnadsmedvetenhet och prioriteringar i de stora projekten samt översyn av befintligt bestånd för att identifiera strategiskt lämpliga objekt att avyttra.

Det är angeläget att ersättningsinvesteringar inte trängs ut av nyproduktionsprojekt. Planerade projekt ska kunna genomföras med rimliga avkastningskrav utan risk för nedskrivningar.

3.2 Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

Bolagen ska vara effektiva med en organisation som är anpassad för att kostnadseffektivt och med hög kvalitet leverera vad medborgare och kunder har rätt att förvänta sig. Staden ska vara ett föredöme som offentlig arbetsgivare. Ett målmedvetet arbete för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter, kontinuerlig kompetensutveckling av välfärdens

medarbetare och effektivare lokalanvändning är nödvändiga delar.

Stadens inköp ska vara marknadsmässiga, konkurrensneutrala och säkerställa en hög kvalitet och kostnadseffektivitet.